

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΘΥΜΙΑΜΑ

Ἄρθ. 15

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΥΡΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ

Συντάκτης: Ἐπίσκοπος Ἱερραμίας

«ΕΥΡΩ ΚΑΓΩ ΤΗΝ ΟΔΟΝ ΔΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ»

1. Στό σημερινό μου κήρυγμα, ἀγαπητοί μου χριστιανοί, θά σᾶς μιλήσω γιά ἕνα θέμα πού πάντοτε εἶναι ἐπίκαιρο. Γιά ἕνα θέμα πού πάντοτε πρέπει νά εἶναι ὁ σκοπός τῆς ζωῆς μας. Ἀδελφοί μου, ὁ Θεός μᾶς παρατείνει τήν ζωή μας – «*παράτεινον τό ἔλεός Σου*», λέμε – γιά νά μετανοήσουμε καί μᾶς δίνει συνεχῶς εὐκαιρίες γιά τήν μετάνοιά μας· ἐμεῖς ὅμως δέν βλέπουμε τίς εὐκαιρίες αὐτές καί παραμένουμε ἀμετανόητοι. Γι' αὐτό θά κολαστοῦμε: "Ὅχι γιατί ἁμαρτάνουμε, ἀλλά γιατί δέν μετανοοῦμε. Ὁ ἅγιος Χρυσόστομος λέγει κάπου: «*Τό ἁμαρτάνειν ἀνθρώπινον, τό δέ ἐμμένειν τῇ ἁμαρτίᾳ πάντη σατανικόν*»! Τό νά «ἐμμένουμε», λέγει, νά παραμένουμε, δηλαδή, στήν ἁμαρτία, αὐτό εἶναι σατανικόν. Γιατί σατανικόν; Γιατί ὁ σατανάς, ὁ διάβολος δηλαδή, ἐνῶ πέρασαν τόσα-τόσα χρόνια καί αἰῶνες ἀπό τήν στιγμή τῆς πώσης του, ὅμως δέν μετανόησε, δέν εἶπε τό «ἡμαρτον» ἀκόμη. Λέγουν οἱ ἅγιοι Πατέρες ὅτι ἂν ὁ διάβολος μετανοήσει γιά τήν ἁμαρτία του, τότε ἀμέσως θά ἐπανέλθει στήν πρώτη του κατάσταση, θά γίνει ἄγγελος πάλι· ἀλλά δέν μετανοεῖ. «Ἐμμένει» στήν ἁμαρτία του, στόν ἐγωισμό του, στήν ἀποστασία του ἀπό τόν Θεό. Γι' αὐτό καί ὁ Χρυσόστομος, ξαναλέγω, λέγει ὅτι τό νά παραμένει κανεῖς στήν ἁμαρτία του καί νά μή μετανοεῖ, αὐτό εἶναι σατανικό. Ὁ διάβολος δέν μετανοεῖ.

2. Ἀδελφοί μου, γιά νά γευθοῦμε τήν γλυκύτητα τοῦ Θεοῦ στήν καρδιά μας, πρέπει νά ζοῦμε τήν μετάνοια. Χωρίς τήν μετάνοια δέν πρόκειται νά πετύχουμε τήν σωτηρία τῆς ψυχῆς μας. Εἶπε κάποιος ὅτι ὁ παράδεισος ἔχει δύο πόρτες. Ἡ πρώτη πόρτα γράφει «ἀθωότητα». Ἐμεῖς ὅλοι δέν πρόκειται νά περάσουμε ἀπ' αὐτήν τήν πόρτα, γιατί εἴμαστε μολυσμένοι. Μολύνθηκε ὁ νοῦς, μολύνθηκε ἡ καρδιά, μολύνθηκε τό σῶμα ἀπό τήν βρώμικη ἁμαρτία. Γιά μᾶς τούς μολυσμένους ὑπάρχει ἡ ἄλλη πόρτα τοῦ παραδείσου, πού γράφει: ΜΕΤΑ-

ΝΟΙΑ. Γιά νά σωθοῦμε λοιπόν, ἀδελφοί μου, πρέπει νά μετανοοῦμε. Νά βαδίζουμε ὅλοι τόν δρόμο τῆς μετάνοιας, πού πάει πρὸς τόν παράδεισο. «*Εὐρω κἀγὼ τὴν ὁδὸν διὰ τῆς μετάνοιας*», λέγει ἕνα τροπάριο. Ἐγώ, ἀδελφοί, ὡς Ἐπίσκοπος τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Μητροπόλεως, ὑποχρέωση ἔχω, νά νοιάζομαι καί νά πάσχω γιά τήν σωτηρία σας. Σᾶς εἶπα ὅμως ὅτι τήν σωτηρία μας θά τήν πετύχουμε μόνο ἂν βαδίζουμε τήν ὁδὸ τῆς μετάνοιας. Φαντάζομαι λοιπόν τόν ἑαυτό μου ὡς ἠγούμενο στήν πορεία σας αὐτῇ στήν ὁδὸ τῆς μετάνοιας. Ναί! Ἔτσι, χριστιανοί μου, νά φαντάζεστε τόν Ἐπίσκοπο μιᾶς Ἐπαρχίας, ὡς κήρυκα καί παράδειγμα μετάνοιας· καί ἔτσι νά ἀπαιτεῖτε καί νά μοῦ ἐπιβάλλετε νά σᾶς φέρομαι καί ἐγώ. Νά βιώνω πρῶτος ἐγώ τό «*εὐρω κἀγὼ τὴν ὁδὸν διὰ τῆς μετάνοιας*»!

3. Καί τώρα, ἀγαπητοί μου, θέλω νά σᾶς πῶ μέ λίγα λόγια τί εἶναι μετάνοια. «Μετάνοια», ὅπως τό λέει καί ἡ λέξη, σημαίνει νά ἀλλάξουμε «νοῦ». Μετά-νοια: Ἀλλαγὴ τοῦ νοῦ. Ὅταν ὅμως ἡ Ἐκκλησία μας λέγει «νοῦ», δέν ἐννοεῖ τό μυαλό, ἀλλά ἐννοεῖ ὅλο τόν ἔσω ἄνθρωπο, τόν ὁποῖο ὀνομάζει ἀκόμη καί «ψυχὴ» καί «καρδιά». «Μετάνοια» λοιπόν σημαίνει στροφή τοῦ ὅλου ἀνθρώπου στόν Θεό καί ὄχι ἀπλῶς ἀλλαγὴ μυαλοῦ. Θεολογικά δέν ταυτίζεται ἡ λογικὴ μέ τόν νοῦ. Ὡστε λοιπόν, ἀγαπητοί μου, λέγοντας ὅτι πρέπει νά μετανοήσουμε δέν σημαίνει τό νά παραδεχθοῦμε ἀπλᾶ μέ τήν λογικὴ ὅτι ἐντάξει φταίξαμε, ἀλλά σημαίνει νά συγκλονιστεῖ ὅλη ἡ καρδιά μας γιά τὰ ἁμαρτήματά μας, νά πονέσουμε γι' αὐτά, νά χτυπήσουμε τὰ στήθη μας φωνάζοντας τό «ἡμαρτον», νά χύσουμε δάκρυα, μετάνοιας δάκρυα. Μιά τέτοια μετάνοια, ἀδελφοί, εἶναι χάρισμα, εἶναι δῶρον Θεοῦ καί χάρα σ' αὐτόν πού ἔλαβε αὐτό τό δῶρο. Εἶναι δεῖγμα αὐτό ὅτι ὁ Θεός τόν ἀγαπάει καί θά τοῦ συγχωρέσει τὰ ἁμαρτήματά του καί θά τόν πάρει στήν βασιλεία Του.

4. "Όποιος ζει μία τέτοια μετάνοια, δέν του κάνει καθόλου ὄρεξη νά μιλάει γιά τόν ἑαυτό του ἢ νά ἀκούει ἐπαίνους ἀπό τούς ἄλλους. "Όποιος βιώνει μία τέτοιου εἴδους μετάνοια, ὅπως τήν εἶπα παραπάνω, δέν του κάνουν καθόλου ἐντύπωση οἱ κοσμικές χαρές καί τό νά ἀσχολεῖται μέ κοσμικές ἐπιδιώξεις. Ἀντίθετα ἡ ψυχή του νοιώθει μία ἀνία γι' αὐτά. "Ἐνα πράγμα μόνο τόν νοιάζει: Τό νά γευθεῖ τήν χαρά ὅτι του συγχωρέθηκαν τά ἀμαρτήματά του.

5. Γι' αὐτό ὅμως πού σᾶς εἶπα τώρα, τό νά λάβει δηλαδή ὁ μετανόων τήν πληροφορία τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν του, αὐτό, χριστιανοί μου, δέν εἶναι εὐκολο. Γι' αὐτό καί διαβάζουμε στά ἱερά Συναξάρια γιά ἀσκητές καί ἁγίους ὅτι στά τέλη τῆς ζωῆς τους, τότε πού παρέδιδαν τήν ψυχή τους στόν Κύριο, τότε λάμβαναν τήν πληροφορία τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τους. Ναί! Τήν πληροφορία ὅτι συγχωρέθηκαν τά ἀμαρτήματά μας καί ὅτι καθάρισε ἡ ψυχή μας δέν τήν ἔχουμε μέ τήν ἐξομολόγηση στόν πνευματικό ἱερέα, ἀλλά τήν λαμβάνουμε μετά-μετά, πολύ μετά. "Ἰσως νά φαίνεται περίεργο αὐτό πού σᾶς λέγω, γι' αὐτό καί θέλω νά σᾶς τό ἐξηγήσω πῶς συμβαίνει ἔτσι: Μέσα μας, ἀδελφοί, ἔχουμε τό σῶμα τῆς ἀμαρτίας, πού τό πήραμε βαρειά καί μαύρη κληρονομιά ἀπό τήν πώση τοῦ Ἀδάμ καί τῆς Εὐᾶς. Αὐτό τό σῶμα εἶναι ζωντανό μέσα μας καί γεννάει ἀμαρτίες. "Όταν ἐξομολογούμαστε στόν πνευματικό τά ἀμαρτήματά μας, συγχωροῦνται βέβαια αὐτά, ἀλλά τό σῶμα τῆς ἀμαρτίας παραμένει ὀλοζώντανο μέσα μας καί γεννάει κι ἄλλα ἀμαρτήματα. Εἶναι τό «σῶμα» ἐκεῖνο γιά τό ὁποῖο ὁ Ἀπόστολος θρηνεῖ καί λέγει: «*Ταλαίπωρος ἐγώ ἄνθρωπος. Τίς μέ ρύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου;*» (Ρωμ. 7,24). "Ὡστε λοιπόν καί μετά τήν ἐξομολόγηση στόν πνευματικό, λόγω τῆς ἐν-οικούσης μέσα μας ἀμαρτίας, πάλι ἀμαρτάνουμε καί γι' αὐτό δέν ἔχουμε τήν χαρά τῆς καθαρότητος τῆς ψυχῆς μας καί μετά τήν ἐξομολόγηση ἀκόμη. Γιά νά νοιώσουμε τήν χαρά τῶν λευτρωμένων, πρέπει νά σκοτώσουμε τόν μέσα μας ἀμαρτωλό ἄνθρωπο, πού σάν ἀμαρτωλός πού εἶναι γεννάει ὅλο ἀμαρτίες. Γι' αὐτό καί ὁ καλός πνευματικός μετά τήν ἐξομολό-

γηση δίνει φάρμακα στόν ἐξομολογούμενο καί του λέει τόν τρόπο καί τήν μέθοδο πῶς νά χρησιμοποιήσει αὐτά τά φάρμακα γιά νά νεκρώσει τά ἐντός του ἀμαρτωλά πάθη. «*Ἐπιτίμια*» λέγονται τά φάρμακα αὐτά, πού δέν εἶναι τιμωρίες γιά τίς ἀμαρτίες – αὐτές πάει συγχωρέθηκαν μέ τήν ἐξομολόγηση – ἀλλά τά ἐπιτίμια εἶναι μία ἐπιστημονική ἰατρική μέθοδος, πού τήν ἔδωσαν μέ τόν φωτισμό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ἀπό τήν πείρα τους οἱ σοφοί ἅγιοι Πατέρες καί τήν ἄφησαν στήν φαρμακαποθήκη τῆς Ἐκκλησίας μας γιά τήν θεραπεία τῶν ψυχῶν μας. Μέ αὐτά πού σᾶς λέγω τώρα, ἀδελφοί μου θέλω νά σᾶς πῶ ὅτι μετάνοια δέν εἶναι ἀπλῶς μία ἐξομολόγηση στόν πνευματικό, ἀλλά εἶναι ἕνα συνεχές βίωμα μετανοίας γιά τόν καθαρμό τῆς ψυχῆς μας. Γι' αὐτό καί ὁ Δαυῖδ, ἐνῶ του συγχωρέθηκε ἡ ἀμαρτία του ἀπό τόν πνευματικό του, τόν προφήτη Νάθαν, ὅμως τήν θυμόταν τακτικά καί ἔλεγε: «*Ἡ ἀμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστι διά παντός*» (Ψαλμ. 50,5).

6. Τέτοια μετάνοια σᾶς εὐχομαι, ἀδελφοί μου, νά βιώνετε. Ἡ μετάνοια αὐτή, ἂν καί γίνεται μέ ἀγώνα καί μέ ἀγωνία καί μέ πένθος, ὅμως φέρει ἕνα γλυκασμό στήν ψυχή ἐκεῖνου πού τήν βιώνει. Ὁ γλυκασμός αὐτός εἶναι ἡ παρουσία τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ. Τήν δέ Χάρη τοῦ Θεοῦ ὁ ἅγιος Γέροντας πατήρ Πορφύριος τήν ἔλεγε «*χάδι*» τοῦ Θεοῦ. – Ξέχασα ὅμως νά σᾶς πω κάτι σοβαρό μιλώντας γιά μετάνοια: Δεῖγμα ὅτι κάποιος βαδίζει τήν ὁδό τῆς μετανοίας εἶναι τό νά ζητάει καί νά δίνει συγγνώμη καί νά μήν κατηγορεῖ κανέναν. Κοιτάει μόνο τόν ἑαυτό του, σκύβει κεφάλι καί δέν ἀσχολεῖται καθόλου μέ τούς ἄλλους. Τούς ἄλλους τούς θεωρεῖ ὅλους καλύτερους ἀπό τόν ἑαυτό του. "Όποιος κατηγορεῖ καί ἐλέγχει τούς ἄλλους γιά τά πεπραγμένα τους καί θέλει νά δικαιολογεῖ τόν ἑαυτό του, αὐτό εἶναι δεῖγμα ὅτι αὐτός δέν ζεῖ ζωή μετανοίας. Αὐτό ὅμως – γιά νά ἐξηγοῦμεθα καλύτερα – δέν ἰσχύει σέ θέματα πίστεως, τό νά λέμε δηλαδή ὅτι οἱ αἰρετικοί εἶναι πλανεμένοι καί ἂν παραμείνουν στήν πλάνη τους δέν πρόκειται νά σωθοῦν. Καλή μετάνοια, ἀδελφοί! Συγχωρέστε με καί ὁ Θεός, διά πρεσβειῶν τῆς Παναγίας μας, ἄς συγχωρήσει ὅλους μας, ΑΜΗΝ.

Μέ πολλές εὐχές, † Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας